

11.
KARDIOVASKULARNE
BOLESTI
I
DIJABETES

11.1. KARDIOVASKULARNE BOLESTI

11.1.1. KARDIOVASKULARNE BOLESTI EVIDENTIRANE U RADU ZDRAVSTVENE DJELATNOSTI

U primarnoj zdravstvenoj zaštiti IŽ prema CEZIH-u registrirano je 101.051 bolesti cirkulacijskog sustava (lani 104.425). Većina bolesti je registrirana kod žena (53,4%). Više od polovine (53,5%) registriranih čine hipertenzivne bolesti, kako kod muškaraca (52,5%) tako i kod žena (55,5%).

U odnosu na 2019.godinu, u primarnoj zdravstvenoj zaštiti registrirano je za 3,2% manje kardiovaskularnih bolesti.

Tablica 1 - Kardiovaskularne bolesti registrirane u primarnoj zdravstvenoj zaštiti (ugovorne ordinacije) u Istarskoj županiji 2019. i 2020. godine

	UKUPNO		Muški spol		Ženski spol	
	Broj	%	Broj	%	Broj	%
2019.						
UKUPNO	104.425	100,0	48.275	100,0	56.150	100,0
Akutna reumatska groznica I00-I02	9	0,0	1	0,0	8	0,0
Kronične reumatske srčane bolesti I05-I09	181	0,2	85	0,2	96	0,2
Hipertenzivne bolesti I10-I15	55.105	52,8	25.190	52,2	29.915	53,3
Ishemične bolesti srca I20-I25	11.300	10,8	6.190	12,8	5.110	9,1
Druge srčane bolesti I26-I52	20.582	19,7	9.472	19,6	11.110	19,8
Cerebrovaskularne bolesti I60-I69	3.814	3,7	1.865	3,9	1.949	3,5
Bolesti arterija, arteriola i kapilara I70-I79	3.197	3,1	1.779	3,7	1.418	2,5
Bolesti vena, limfnih žila i čvorova I80-I89	9.808	9,4	3.564	7,4	6.244	11,1
Ostale bolesti cirkulacijskog sustava	429	0,4	129	0,3	300	0,5
2020.						
UKUPNO	101.051	100,0	47.127	100,0	53.924	100,0
Akutna reumatska groznica I00-I02	10	0,0	2	0,0	8	0,0
Kronične reumatske srčane bolesti I05-I09	174	0,2	76	0,2	98	0,2
Hipertenzivne bolesti I10-I15	54.020	53,5	24.725	52,5	29.295	55,5
Ishemične bolesti srca I20-I25	11.155	11,0	6.233	13,2	4.922	9,1
Druge srčane bolesti I26-I52	20.255	20,0	9.474	20,1	10.781	20,0
Cerebrovaskularne bolesti I60-I69	3.710	3,7	1.793	3,8	1.917	3,6
Bolesti arterija, arteriola i kapilara I70-I79	2.966	2,9	1.658	3,5	1.308	2,4
Bolesti vena, limfnih žila i čvorova I80-I89	8.430	8,3	3.072	6,5	5.358	9,9
Ostale bolesti cirkulacijskog sustava	331	0,3	94	0,2	237	0,4

Izvor: CEZIH

Budući da se način prikupljanja i obrade podataka razlikuje od dosadašnjeg načina prikupljanja i obrade podataka iz PZZ-a, ovi podaci nisu u potpunosti usporedivi s onima objavljivanim ranijih godina.

U specijalističko-konzilijarnoj djelatnosti registrirano je ukupno 20.244 kardiovaskularnih bolesti, od toga 16.048 u ugovornim ordinacijama (lani ukupno 25.682, odnosno 20.649 u ugovornim ordinacijama), 42,3% u dobi od 20 do 64 godine i 57,3% u dobi iznad 65 godina. Najčešće su registrirane hipertenzivne bolesti (29,6%), zatim bolesti vena - embolija, tromboza, varices (23,6%) i druge ishemične bolesti srca (9,3%). Broj registriranih

bolesti u specijalističko-konzilijarnoj djelatnosti čini 20,0% registriranih u primarnoj zdravstvenoj zaštiti (ovaj podatak nije usporediv s prethodnim godinama zbog promjene načina prikupljanja podataka iz PZZ-a).

U odnosu na 2019. godinu, u svim ordinacijama u specijalističko-konzilijarnoj djelatnosti registrirano je za 21,2% manje kardiovaskularnih bolesti.

Tablica 2 - Kardiovaskularne bolesti registrirane u specijalističko-konzilijarnoj djelatnosti (sve ordinacije) u Istarskoj županiji 2020. godine

	UKUPNO		0-6 g.		7-19 g.		20-64 g.		65 i više g.	
	Broj	%	Broj	%	Broj	%	Broj	%	Broj	%
UKUPNO	20.244	100,0	5	100,0	75	100,0	8.568	100,0	11.596	100,0
Kronične reumatske srčane bolesti I05-I09	30	0,1	-	-	-	-	13	0,2	17	0,1
Hipertenzivne bolesti I10-I15	5.994	29,6	1	20,0	19	25,3	2.767	32,3	3.207	27,7
Akutni infarkt miokarda I21-I23	282	1,4	-	-	-	-	141	1,6	141	1,2
Druge ishemične bolesti srca I20, I24-I25	1.888	9,3	-	-	-	-	502	5,9	1.386	12,0
Druge srčane bolesti I26-I52	4.103	20,3	1	20,0	14	18,7	1.202	14,0	2.886	24,9
Cerebrovaskularni inzult I60-I64	674	3,3	-	-	-	-	171	2,0	503	4,3
Druge cerebrovaskularne bolesti I65-I68	717	3,5	1	20,0	-	-	204	2,4	512	4,4
Posljedice cerebrovaskularne bolesti I69	193	1,0	-	-	-	-	56	0,7	137	1,2
Ateroskleroza I70	594	2,9	-	-	-	-	192	2,2	402	3,5
Bolesti vena (embolija, tromboza, varices) I80-I87	4.780	23,6	-	-	14	18,7	2.888	33,7	1.878	16,2
Ostale bolesti cirkulacijskog sustava	989	4,9	2	40,0	28	37,3	432	5,0	527	4,5

U specijalističko-konzilijarnoj djelatnosti evidentirano je kod muškaraca 8.960 pregleda (44,3% u ukupnom), a kod žena 11.284 (55,7%).

U specijalističko-konzilijarnoj djelatnosti, kod oba spola najčešće su evidentirane hipertenzivne bolesti: kod muškaraca kod 28,8%, a kod žena kod 30,3% pregleda.

Kod muškaraca su na drugom mjestu druge srčane bolesti (21,9%), slijede bolesti vena (16,2%), druge ishemične bolesti srca (12,2%) i ateroskleroza (4,3%).

Kod žena na drugom su mjestu bolesti vena (29,6%), a slijede druge srčane bolesti (19,0%), druge ishemične bolesti srca (7,1%) te druge cerebrovaskularne bolesti (3,3%).

Tablica 3 - Kardiovaskularne bolesti registrirane u specijalističko-konzilijarnoj djelatnosti (sve ordinacije) u Istarskoj županiji 2020. godine po spolu

	UKUPNO	Muški		Ženski	
		Broj	%	Broj	%
UKUPNO	20.244	8.960	100	11.284	100
Kronične reumatske srčane bolesti I05-I09	30	12	0,1	18	0,2
Hipertenzivne bolesti I10-I15	5.994	2.578	28,8	3.416	30,3
Akutni infarkt miokarda I21-I23	282	197	2,2	85	0,8
Druge ishemične bolesti srca I20, I24-I25	1.888	1.091	12,2	797	7,1
Druge srčane bolesti I26-I52	4.103	1.961	21,9	2.142	19,0
Cerebrovaskularni inzult I60-I64	674	338	3,8	336	3,0
Druge cerebrovaskularne bolesti I65-I68	717	348	3,9	369	3,3
Posljedice cerebrovaskularne bolesti I69	193	87	1,0	106	0,9
Ateroskleroza I70	594	387	4,3	207	1,8
Bolesti vena (embolija, tromboza, varices) I80-I87	4.780	1.445	16,1	3.335	29,6
Ostale bolesti cirkulacijskog sustava	989	516	5,8	473	4,2

U zdravstvenim ustanovama u IŽ bolesti cirkulacijskog sustava su treća skupina bolesti po broju hospitaliziranih bolesnika (11,5%) nakon trudnoće, porođaja i babinja te čimbenika koji utječu na zdravlje dok su po broju bolničkoopskrbnih dana vodeća skupina (16,6%).

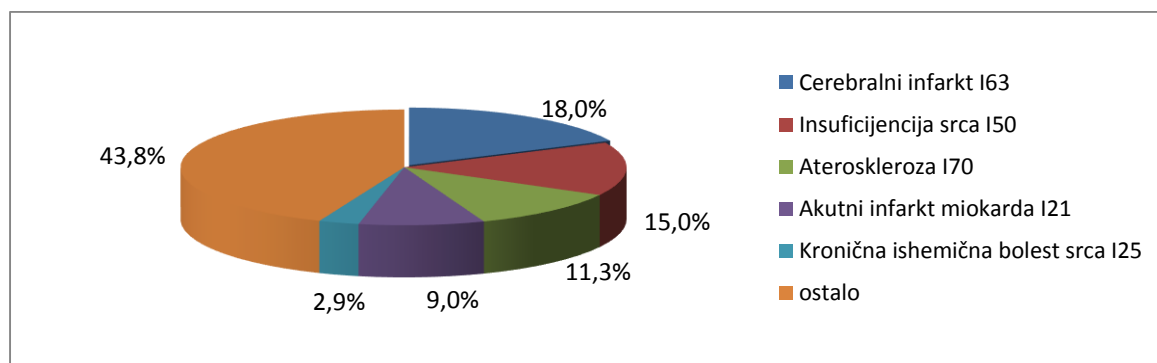
U 2020.g. u OB Pula i stacionarima IDZ bilo je ukupno 1.884 hospitalizacija zbog bolesti cirkulacijskog sustava: 995 muškaraca (52,8%) i 889 žena (47,2%).

Vodeće dijagnoze kod hospitaliziranih osoba su: cerebrovaskularne bolesti (30,7%, posebno cerebralni infarkt 19,5%), ishemične bolesti srca (15,0%, posebno akutni infarkt miokarda 7,5% i kronična ishemična bolest srca 2,7%), među ostalim oblicima srčane bolesti kardiomiopatija (4,5%) i insuficijencija srca (16,8%), bolesti arterija, arteriola i kapilara (11,7%) među kojima ateroskleroza (9,2%).

Tablica 4 - Hospitalizacije zbog kardiovaskularnih bolesti u Istarskoj županiji u 2020. godini po pojedinim dijagnostičkim skupinama i spolu

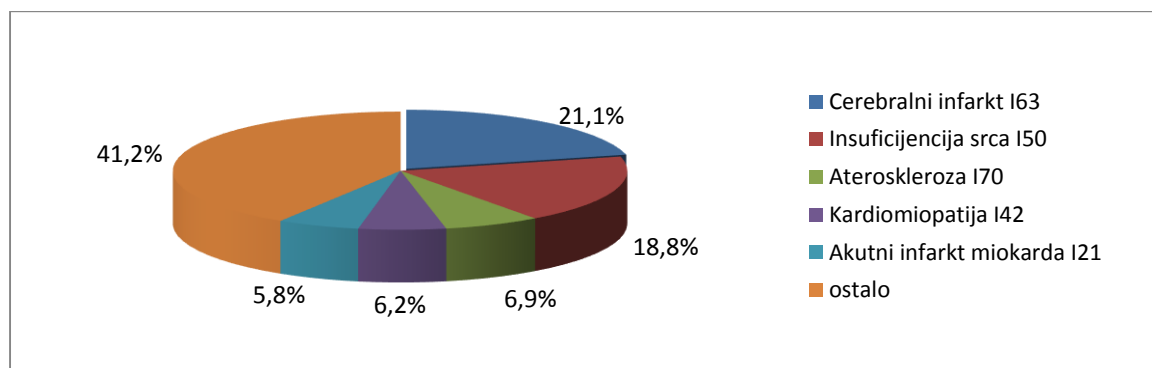
Dijagnoza	UKUPNO		MUŠKI		ŽENSKI	
	Broj	%	Broj	%	Broj	%
Kardiovaskularne bolesti ukupno (I00-I99)	1.883	100,0	995	100,0	888	100,0
Kronične reumatske srčane bolesti (I05-I09)	1	0,1	-	-	1	0,1
Hipertenzivne bolesti I10-I15	23	1,2	10	1,0	13	1,5
Ishemične bolesti srca (I20-I25)	282	15,0	174	17,5	108	12,1
- Akutni infarkt miokarda (I21)	142	7,5	90	9,0	52	5,8
- Kronična ishemična bolest srca (I25)	51	2,7	29	2,9	22	2,5
Plućna bolest srca i bolesti plućne cirkulacije (I26-I28)	47	2,5	24	2,4	23	2,6
Ostali oblici srčane bolesti (I30-I52)	590	31,3	292	29,3	298	33,5
- Kardomiopatija (I42)	84	4,5	29	2,9	55	6,2
- Insuficijencija srca (I50)	316	16,8	149	15,0	167	18,8
Cerebrovaskularne bolesti (I60-I69)	579	30,7	287	28,8	292	32,8
- Cerebralni infarkt (I63)	367	19,5	179	18,0	188	21,1
Bolesti arterija, arteriola i kapilara (I70 - I79)	221	11,7	135	13,6	86	9,7
- Ateroskleroza (I70)	173	9,2	112	11,3	61	6,9
Bolesti vena, limfnih žila i limfnih čvorova (I80 - I89)	140	7,4	73	7,3	67	7,5
- Varikozne vene nogu (I83)	62	3,3	27	2,7	35	3,9
Ostale i nespec. b. cirkulacijskog sustava (I95-I99)	-	-	-	-	-	-
Z DIJAGNOZE*	1	-	-	-	1	-
Podšavanje i kontrola pacemakera Z45.0	1	-	-	-	1	-
Prisutnost srčanih i krvnožil. usadaka i presađ.dijelova Z95	-	-	-	-	-	-

Vodeće dijagnoze kod hospitaliziranih muškaraca bile su: cerebralni infarkt (18,0%), insuficijencija srca (15,0%), ateroskleroza (11,3%), akutni infarkt miokarda (9,0%) i kronična ishemična bolest srca (2,9%).

Slika 1 - Vodeće dijagnoze kod hospitaliziranih osoba muškog spola zbog bolesti cirkulacijskog sustava u Istarskoj županiji u 2020.g.

Vodeće dijagnoze kod hospitaliziranih žena bile su: cerebralni infarkt (21,1%), insuficijencija srca (18,8%), ateroskleroza (6,9%), kardiomiopatija (6,2%) i akutni infarkt miokarda (5,8%).

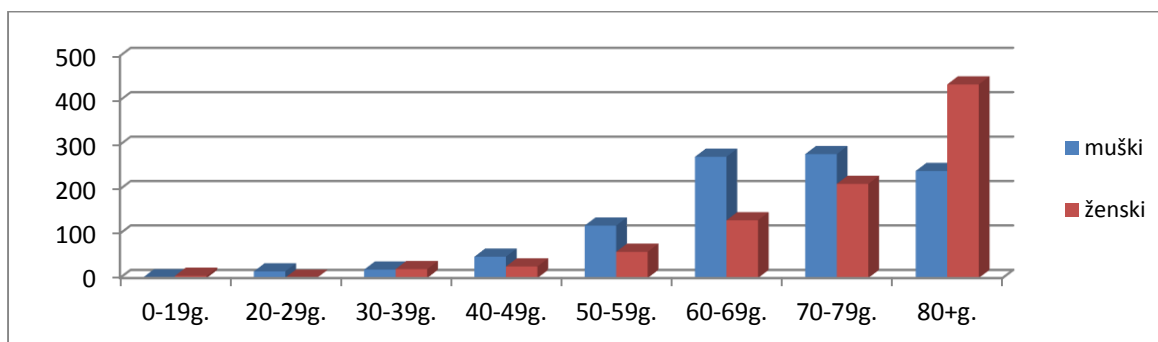

Slika 2 - Vodeće dijagnoze kod hospitaliziranih osoba ženskog spola zbog bolesti cirkulacijskog sustava u Istarskoj županiji u 2020.g.

Broj hospitalizacija zbog kardiovaskularnih bolesti raste s dobi, 62,0% hospitaliziranih je u dobi iznad 70 godina, odnosno 83,4% u dobi iznad 60 godina. Kod žena 72,9% hospitaliziranih je u dobi iznad 70 godina, odnosno 87,5% u dobi iznad 60 godina. Kod hospitaliziranih muškaraca 79,7% je u dobi iznad 60 godina, a 52,3% iznad 70 godina.

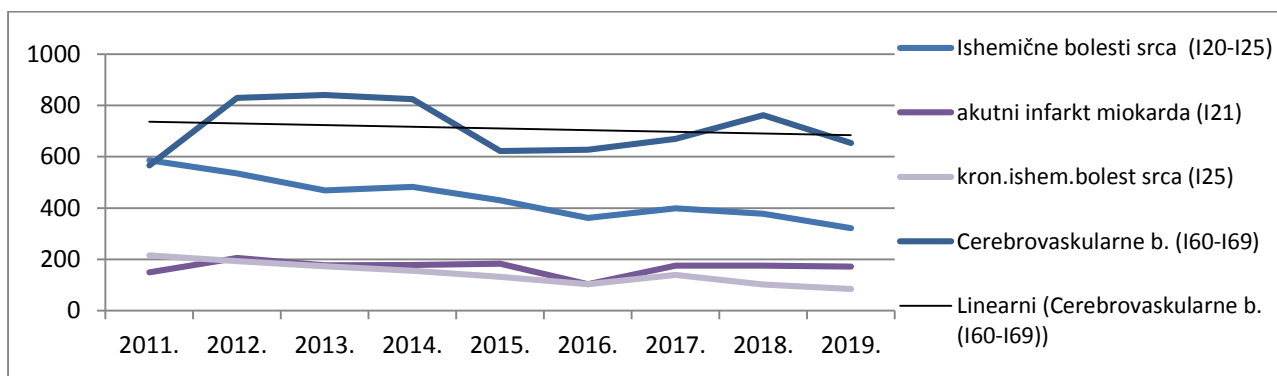
Tablica 5 - Broj hospitalizacija zbog bolesti cirkulacijskog sustava (I00-I99) u Istarskoj županiji* u 2020. godini po dobi

	Ukupno	0-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60-69	70-79	80+
Kardiovaskularne bol. (I00-I99)	1.883	7	16	39	74	177	403	491	676
Kron. reum. srčane bol. (I05-I09)	1	-	-	-	-	1	-	-	-
Hipertenzivne bolesti (I10-I15)	23	1	-	1	7	4	3	5	2
Ishemične bolesti srca (I20-I25)	282	-	1	2	10	41	67	69	92
- Akutni infarkt miokarda I21	142	-	1	1	7	17	32	32	52
- Kron. ishemična bolest srca I25	51	-	0	1	1	4	16	10	19
Plućna bolest srca i bol. plućne cirkul. (I26-I28)	47	-	-	3	4	5	16	13	6
Ostali oblici srčane bol. (I30-I52)	590	4	8	3	20	32	85	161	277
Kardiomiopatija I42	84	-	-	-	4	2	4	14	60
Insuficijencija srca I50	316	-	-	-	6	17	34	91	168
Cerebrovaskularne bol. (I60-I69)	579	-	1	4	14	43	124	168	225
Cerebralni infarkt I63	367	-	-	3	7	25	79	105	148
Bolesti arterija, arteriola i kapilara (I70-I79)	221	-	-	2	2	24	75	60	58
Ateroskleroza I70	173	-	-	-	1	19	64	45	44
Bolesti vena, limfnih žila i limf. čvor.(I80 – I89)	140	2	6	24	17	27	33	15	16
Varikozne vene nogu I83	62	-	2	13	10	18	10	8	1
Ostale i nespec. b. cirkulacijskog sustava (I95-I99)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Z DIJAGNOZE	1	-	-	-	-	-	-	-	1
Podešavanje i kontrola pacemakera Z45.0	1	-	-	-	-	-	-	-	1
Prisutnost srčanih i krvnožil. usadaka i presađ.dijelova Z95	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Slika 3 - Hospitalizacije zbog kardiovaskularnih bolesti u Istarskoj županiji u 2020. godini po dobi i spolu

U promatranih deset godina broj hospitalizacija zbog ishemične bolesti srca i cerebrovaskularnih bolesti u IŽ je u padu.

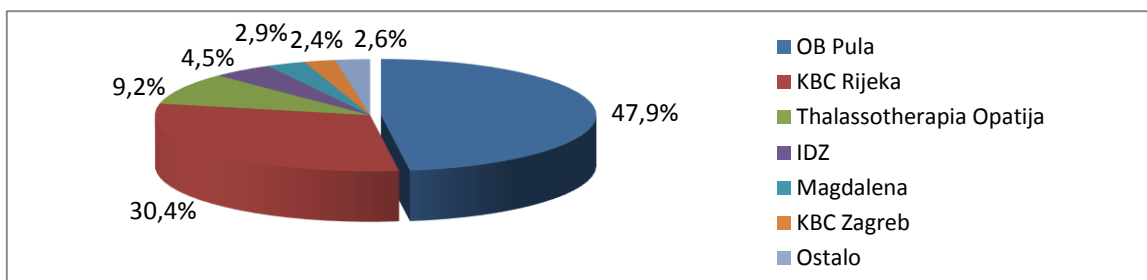
Slika 4 - Broj hospitalizacija zbog odabranih bolesti cirkulacijskog sustava u Istarskoj županiji u razdoblju 2011.-2020. godine

U odnosu na prethodnu godinu, u 2020. godini bilo je za 17,5% manje hospitalizacija zbog bolesti cirkulacijskog sustava, za 11,3% manje zbog cerebrovaskularnih bolesti, za 12,1% manje hospitalizacija zbog ishemičnih bolesti srca, dok je broj hospitalizacija zbog akutnog infarkta miokarda bio za 7,2% manji.

Tablica 6 - Broj hospitalizacija zbog odabranih bolesti cirkulacijskog sustava po spolu u Istarskoj županiji u razdoblju 2011.-2020. godine

	Spol	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.
Bolesti cirkulacijskog sustava (I00-I99)	Uk	2.780	2.667	2.659	2.736	2.480	2.291	2.342	2.395	2.283	1.883
	M	1.343	1.312	1.280	1.334	1.219	1.107	1.170	1.180	1.189	995
	Ž	1.437	1.355	1.379	1.402	1.261	1.184	1.172	1.215	1.094	888
Hipertenzivne bolesti (I10-I15)	Uk	86	73	46	42	66	45	76	63	62	23
	M	32	48	14	26	34	18	33	24	26	10
	Ž	54	25	32	16	32	27	43	39	36	13
Ishemične bolesti srca (I20-I25)	Uk	586	535	469	483	430	362	399	378	321	282
	M	303	269	247	250	243	198	207	203	196	174
	Ž	283	266	222	233	187	164	192	175	125	108
- Akutni infarkt miokarda (I21)	Uk	149	205	177	178	183	174	175	175	172	142
	M	74	123	106	112	112	103	94	93	97	90
- Kronična ishemična bolest srca (I25)	Uk	215	193	173	156	132	103	140	102	84	51
	M	85	76	68	46	65	39	53	43	54	29
Kardiomopatija (I42)	Uk	159	193	202	229	281	162	166	146	78	84
	M	53	83	78	100	99	64	51	39	23	29
	Ž	106	110	124	129	182	98	115	107	55	55
Insuficijencija srca (I50)	Uk	208	216	255	312	247	331	318	374	407	316
	M	95	97	119	132	115	139	149	173	195	149
	Ž	113	119	136	180	132	192	169	201	212	167
Cerebrovaskularne bolesti (I60-I69)	Uk	566	829	841	824	622	627	670	762	653	579
	M	226	374	367	375	288	291	330	363	338	287
	Ž	340	455	474	449	334	336	340	399	315	292
- Cerebralni infarkt (I63)	Uk	330	455	456	474	406	423	430	455	376	367
	M	144	208	209	223	182	181	214	237	185	179
Bolesti arterija, arteriola i kapilara (I70 - I79)	Uk	113	259	305	256	201	216	186	139	211	221
	M	49	177	181	152	129	143	119	80	125	135
	Ž	64	82	124	104	72	73	67	59	86	86
- Ateroskleroza (I70)	Uk	104	156	153	129	123	137	124	72	121	173
	M	64	112	88	84	81	85	79	44	71	112
	Ž	40	44	65	45	42	52	45	28	50	61
Bolesti vena, limfnih žila i limfnih čvorova (I80 - I89)	Uk	297	270	280	258	218	218	193	209	211	140
	M	114	104	142	136	104	103	99	110	93	73
	Ž	183	166	138	122	114	115	94	99	118	67
- Varikozne vene nogu (I83)	Uk	18	136	150	123	105	55	87	92	109	62
	M	2	32	58	57	42	28	33	34	32	27
	Ž	16	104	92	66	63	27	54	58	77	35

Prema podacima HZJZ-a, stanovništvo IŽ zbog bolesti cirkulacijskog sustava u 2020.g. najčešće je hospitalizirano u OB Pula (47,9%), KBC Rijeka (30,4%), Thalassoterapiji Opatija (9,2%), IDZ-u (4,5%), Bolnici Magdalena (2,9%) i KBC Zagreb (2,4%).

Slika 5 - Gravitacije hospitaliziranih stanovnika Istarske županije zbog bolesti cirkulacijskog sustava u 2020. godini

Među hospitaliziranim stanovništvom IŽ u zdravstvenim ustanovama u RH bolesti cirkulacijskog sustava su treća vodeća skupina bolesti po broju hospitaliziranih bolesnika (12,6%), nakon čimbenika koji utječu na zdravlje i novotvorina.

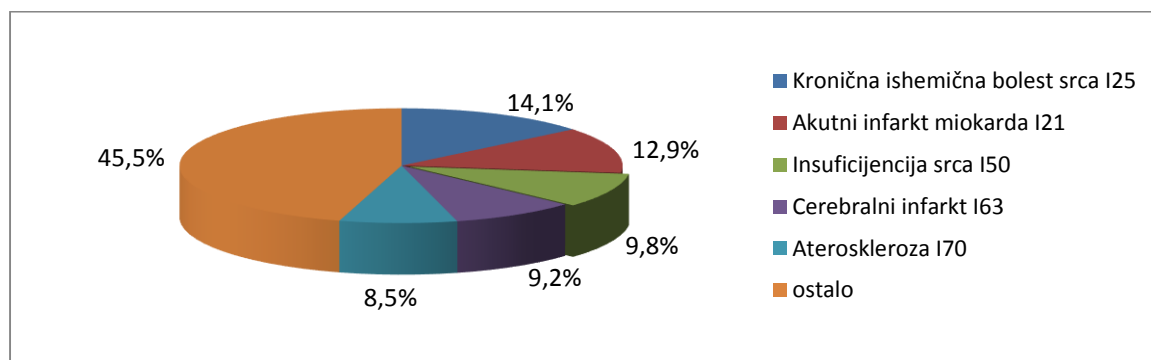
U 2020.g. u zdravstvenim ustanovama u RH bilo je ukupno 3.429 hospitalizacija stanovnika IŽ zbog bolesti cirkulacijskog sustava: 2.049 muškaraca (59,8%) i 1.380 žena (40,2%).

Vodeće dijagnoze kod hospitaliziranih osoba iz IŽ su: ishemične bolesti srca (27,8%, posebno kronična ishemična bolest srca s udjelom od 11,3% u ukupno hospitaliziranim zbog bolesti cirkulacijskog sustava i akutni infarkt miokarda s udjelom od 11,1%), cerebrovaskularne bolesti (19,6%, posebno cerebralni infarkt (11,5%), a među ostalim oblicima srčane bolesti insuficijencija srca (11,3%) i kardiomiopatija (4,1%).

Tablica 7 - Broj hospitalizacija stanovništva s prebivalištem u Istarskoj županiji zbog bolesti cirkulacijskog sustava (I00-I99) ili povezanih Z dijagnoza* u zdravstvenim ustanovama u RH u 2020. godini po spolu i dobi (bez rehabilitacije)

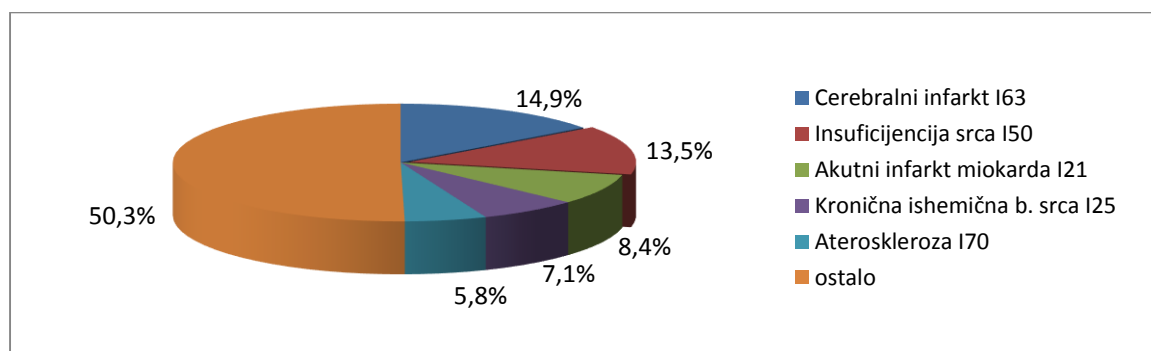
	Ukupno		Muški		Ženski	
	Broj	%	Broj	%	Broj	%
UKUPNO KARDIOVASKULARNE BOLESTI (I00-I99)	3.429	100,0	2.049	100,0	1.380	100,0
Akutna reumatska groznica (I00-I02)	1	0,0	-	-	1	0,1
Kronične reumatske srčane bolesti (I05-I09)	8	0,2	2	0,1	6	0,4
Hipertenzivne bolesti (I10-I15)	57	1,7	26	1,3	31	2,2
Ishemične bolesti srca (I20-I25)	952	27,8	669	32,7	283	20,5
- Akutni infarkt miokarda I21	381	11,1	265	12,9	116	8,4
- Kron. ishem. bolest srca I25	387	11,3	289	14,1	98	7,1
Plućna bolest srca i bolesti plućne cirkulacije (I26-I28)	72	2,1	39	1,9	33	2,4
Ostali oblici srčane bolesti (I30-I52)	1.131	33,0	647	31,6	484	35,1
Kardiomiopatija I42	142	4,1	77	3,8	65	4,7
Insuficijencija srca I50	386	11,3	200	9,8	186	13,5
Cerebrovaskularne bolesti (I60-I69)	672	19,6	336	16,4	336	24,3
Cerebralni infarkt I63	394	11,5	188	9,2	206	14,9
Bolesti arterija, arteriola i kapilara (I70 - I79)	354	10,3	231	11,3	123	8,9
Ateroskleroza I70	255	7,4	175	8,5	80	5,8
Bolesti vena, limfnih žila i limfnih čvorova (I80 - I89)	181	5,3	99	4,8	82	5,9
Varikozne vene nogu I83	71	2,1	32	1,6	39	2,8
Ostale i nespecif. b.cirkulac. sustava (I95-I99)	1	0,0	-	-	1	0,1
Z DIJAGNOZE*	208		162		46	
Podešavanje i kontrola pacemakera Z45.0	4		2		2	
Prisutnost srčanih i krvnožil. usadaka i presađ.dijelova Z95	204		160		44	

Vodeće dijagnoze kod hospitaliziranih muškaraca iz IŽ u RH bile su: kronična ishemična bolest srca (14,1%), akutni infarkt miokarda (12,9%), insuficijencija srca (9,8%), cerebralni infarkt (9,2%) i ateroskleroza (8,5%).

Slika 6 - Vodeće dijagnoze kod hospitaliziranih osoba muškog spola iz IŽ u RH zbog bolesti cirkulacijskog sustava u 2020.g.

Vodeće dijagnoze kod hospitaliziranih žena iz IŽ u RH bile su: cerebralni infarkt (14,9%), insuficijencija srca (13,5%), akutni infarkt miokarda (8,4%), kronična ishemična bolest srca (7,1%) i ateroskleroza (5,8%).

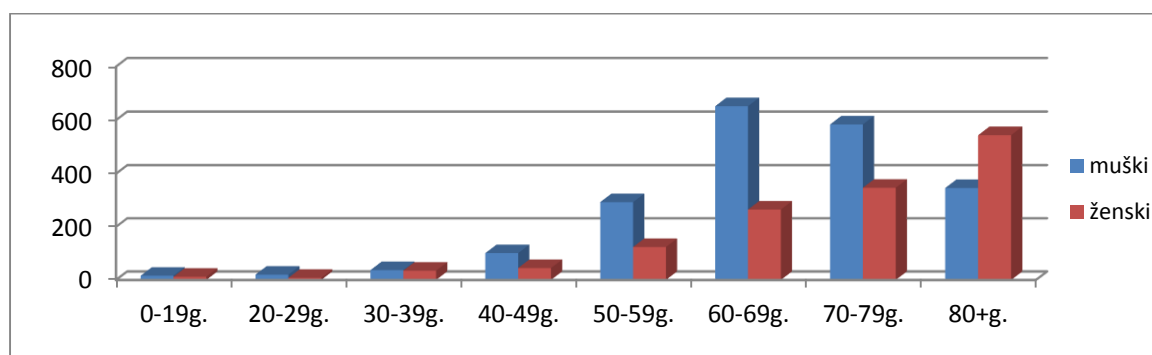

Slika 7 - Vodeće dijagnoze kod hospitaliziranih osoba ženskog spola iz IŽ u RH zbog bolesti cirkulacijskog sustava u 2020.g.

U dobi iznad 60 godina je 79,8% hospitaliziranih, a iznad 70 godina 53,1%. U dobi iznad 60 godina je 77,2% hospitaliziranih muškaraca, a iznad 70 godina 45,4%. U dobi iznad 60 godina je 83,8% hospitaliziranih žena, a iznad 70 godina 64,6%.

Tablica 8 - Broj hospitalizacija stanovništva s prebivalištem u Istarskoj županiji zbog bolesti cirkulacijskog sustava (I00-I99) ili povezanih Z dijagnoza* u zdravstvenim ustanovama u RH u 2020. godini po dobi (bez rehabilitacije)

NAZIV DIJAGNOZE	Ukupno	0-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60-69	70-79	80+
UKUPNO I00-I99	3.429	28	28	72	146	417	917	931	890
Akutna reumatska groznica (I00-I02)	1	-	-	-	-	-	-	1	-
Kronične reumatske srčane bolesti (I05-I09)	8	-	-	-	-	1	2	2	3
Hipertenzivne bolesti (I10-I15)	57	2	-	1	9	8	15	15	7
Ishemične bolesti srca (I20-I25)	952	-	2	5	38	166	311	273	157
- Akutni infarkt miokarda I21	381	-	1	1	25	76	108	85	85
- Kron. ishem. bolest srca I25	387	-	1	2	7	53	148	130	46
Plućna bolest srca i bolesti plućne cirkulacije (I26-I28)	72	-	1	6	5	8	23	21	8
Ostali oblici srčane bolesti (I30-I52)	1.131	22	14	21	46	90	241	313	384
Kardiomiopatija I42	142	4	-	1	10	16	22	27	62
Insuficijencija srca I50	386	-	-	1	7	24	52	116	186
Cerebrovaskularne bolesti (I60-I69)	672	-	1	3	21	64	159	187	237
Cerebralni infarkt I63	394	-	-	3	7	27	94	104	159
Bolesti arterija, arteriola i kapilara (I70 - I79)	354	-	1	5	6	48	122	98	74
Ateroskleroza I70	255	-	1	1	3	37	89	69	55
Bolesti vena, limfnih žila i limfnih čvorova (I80 – I89)	181	4	9	31	21	32	44	21	19
Varikozne vene nogu I83	71	-	3	14	10	21	11	10	2
Ostale i nespecif. b.cirkulac. sustava (I95-I99)	1	-	-	-	-	-	-	-	1
Z DIJAGNOZE	208	-	-	3	12	42	79	55	17
Podešavanje i kontrola pacemakera Z45.0	4	-	-	-	1	-	-	2	1
Prisutnost srčanih i krvnožil. usadaka i presađ. dijelova Z95	204	-	-	3	11	42	79	53	16

Slika 8 - Hospitalizacije zbog kardiovaskularnih bolesti stanovništva Istarske županije u zdravstvenim ustanovama u RH u 2020. godini po dobi i spolu (bez rehabilitacije)

Izvor: HZJZ

U odnosu na prethodnu godinu, u 2020. godini bilo je za 13,6% manje hospitalizacija zbog bolesti cirkulacijskog sustava, za 16,6% manje zbog ishemičnih bolesti srca, za 12,3%

manje zbog cerebrovaskularnih bolesti, za 5,6% manje zbog bolesti arterija, ateriola i kapilara (ateroskleroza za 15,9% više, kod muškaraca za 23,2% više) te bolesti vena za 36,0% manje (kod žena za 43,4%).

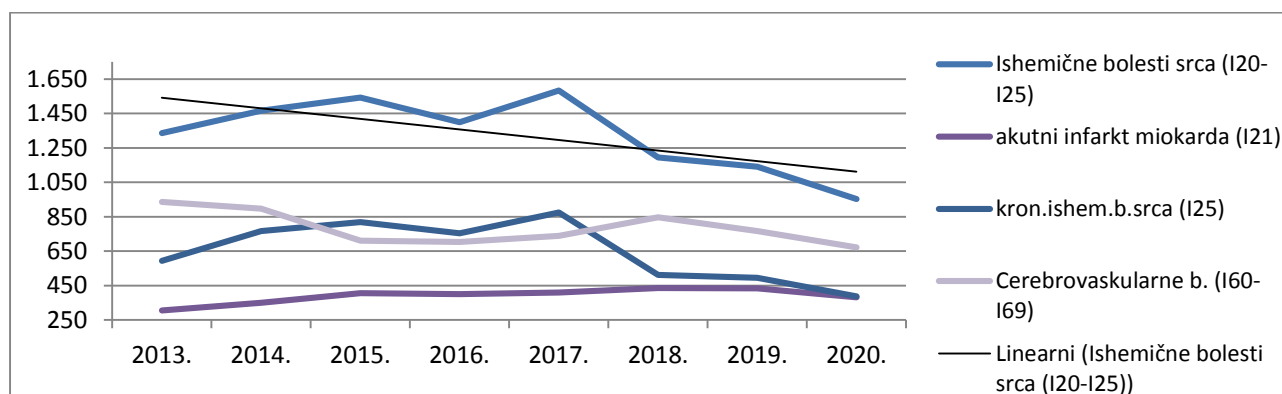
Tablica 9 - Broj hospitalizacija zbog bolesti cirkulacijskog sustava kod hospitaliziranog stanovništva Istarske županije u zdravstvenim ustanovama u RH u razdoblju 2013. -2020. godine po spolu (bez rehabilitacije)

	SPOL	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.
I00-I99 Bolesti cirkulacijskog sustava*	UK	4.300	4.522	4.474	4.264	4.523	4.197	4.211	3.637
	M	2.336	2.505	2.565	2.397	2.608	2.365	2.490	2.211
	Ž	1.964	2.017	1.909	1.867	1.915	1.832	1.721	1.426
Kronične reumatske srčane bolesti (I05-I09)	UK	20	16	21	17	25	21	18	8
	M	7	10	11	8	18	11	9	2
	Ž	13	6	10	9	7	10	9	6
Hipertenzivne bolesti (I10-I15)	UK	130	130	130	126	129	109	102	57
	M	56	74	63	52	66	43	45	26
	Ž	74	56	67	74	63	66	57	31
Ishemične bolesti srca (I20-I25)	UK	1.336	1.466	1.542	1.399	1.583	1.194	1.141	952
	M	855	936	1.055	918	1.040	795	795	669
	Ž	481	530	487	481	543	399	346	283
- Akutni infarkt miokarda (I21)	UK	304	350	405	400	409	436	434	381
	M	202	236	274	256	244	268	286	265
	Ž	102	114	131	144	165	168	148	116
- Kronična ishemična bolest srca (I25)	UK	593	767	818	754	874	511	494	387
	M	361	488	579	503	590	352	359	289
	Ž	232	279	239	251	284	159	135	98
Plućne bolesti srca i bol. plućne cirkulacije (I26-I28)	UK	68	70	72	64	83	105	96	72
	M	21	26	28	25	41	48	42	39
	Ž	47	44	44	39	42	57	54	33
Ostali oblici srčane bolesti (I30-I52)	UK	1.103	1.283	1.391	1.304	1.355	1.361	1.427	1.131
	M	570	656	716	671	706	713	823	647
	Ž	533	627	675	633	649	648	604	484
Kardiomopatija (I42)	UK	265	302	345	240	260	227	180	142
	M	129	155	146	126	123	95	100	77
	Ž	136	147	199	114	137	132	80	65
Insuficijencija srca (I50)	UK	272	315	266	364	360	410	481	386
	M	127	136	133	157	174	190	251	200
	Ž	145	179	133	207	186	220	230	186
Cerebrovaskularne bolesti (I60-I69)	UK	935	897	710	704	739	846	766	672
	M	418	424	341	326	362	411	389	336
	Ž	517	473	369	378	377	435	377	336
- Cerebralni infarkt (I63)	UK	481	480	414	431	441	452	396	394
	M	226	226	186	187	212	239	186	188
	Ž	255	254	228	244	229	213	210	206
Bolesti arterija, arteriola i kapilara (I70 - I79)	UK	381	355	322	367	346	304	375	354
	M	238	219	214	255	236	208	248	231
	Ž	143	136	108	112	110	96	127	123
- Ateroskleroza (I70)	UK	187	180	195	226	229	186	220	255
	M	111	119	129	153	156	136	142	175
	Ž	76	61	66	73	73	50	78	80
Bolesti vena, limfnih žila i limf. čvorova (I80 - I89)	UK	325	302	281	275	265	275	283	181
	M	169	158	135	135	141	150	138	99
	Ž	156	144	146	140	124	125	145	82
- Varikozne vene nogu (I83)	UK	161	142	116	130	115	110	134	71
	M	62	62	85	51	47	45	45	32
	Ž	99	80	31	79	68	65	89	39
Ostale i nespecif. bol. cirkulac. sustava (I95-I99)	UK	2	3	5	7	3	1	3	1
	M	2	2	2	6	1	-	1	-
	Ž	-	1	3	1	2	1	2	1

* Uključene Z dijagnoze

Izvor: HZJZ

U razdoblju od promatranih osam godina (2013.-2020.) hospitalizacije stanovništva IŽ u bolnicama u RH zbog cerebrovaskularnih bolesti su u blagom padu, a zbog ishemičnih bolesti srca u jačem padu (osim hospitalizacija zbog akutnog infarkta miokarda koje su u blagom porastu).

Slika 9 - Broj hospitalizacija zbog odabranih bolesti cirkulacijskog sustava kod hospitaliziranih iz Istarske županije u RH u razdoblju 2013.-2020. godine

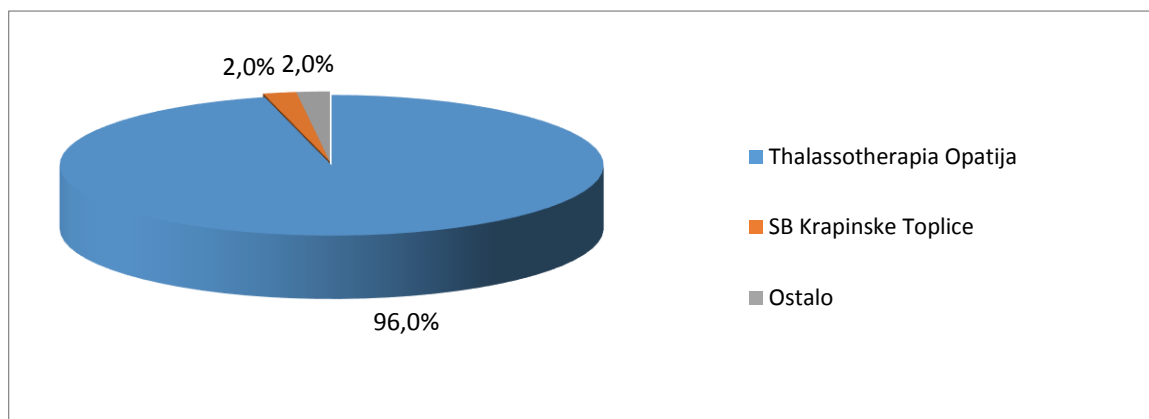
Zbog bolesti cirkulacijskog sustava i vezanih Z dijagnoza rehabilitirano je 202 osoba (2019.g. 187), 160 ili 79,2% rehabilitiranih bili su muškog spola. Najčešće dijagnoze su bile prisutnost srčanih i krvnožilnih usadaka (implantata) i presađenih dijelova (Z95) – 91,6%, te akutni infarkt miokarda (6,4%).

Tablica 10 - Broj hospitalizacija zbog rehabilitacije stanovništva s prebivalištem u Istarskoj županiji zbog bolesti cirkulacijskog sustava ili povezanih Z dijagnoza* u zdravstvenim ustanovama u RH u 2020. godini po dobi

Naziv dijagnoze	Ukupno	0-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60-69	70-79	80+
UKUPNO (I00-I99 i Z95)	202	-	-	2	11	43	83	53	10
Hipertenzivne bolesti (I10-I15)	1	-	-	-	-	-	-	-	1
Ishemične bolesti srca (I20-I25)	13	-	-	-	-	2	6	4	1
- Akutni infarkt miokarda I21	13	-	-	-	-	2	6	4	1
Ostale bolesti srca (I30-I52)	1	-	-	-	-	-	-	-	1
Cerebrovaskularne bolesti (I60- I69)	1	-	-	-	-	1	-	-	-
B. arterija, arteriola i kapilara (I70-I79)	1	-	-	-	-	-	1	-	-
Prisutnost srčanih i krvnožil. usadaka i presađ.dijelova Z95	185	-	-	2	11	40	76	49	7

Izvor: HZJZ

Rehabilitacija zbog bolesti cirkulacijskog sustava provedena je kod 96,0% osoba u Thalassoterapiji Opatija, 2,0% u Krapinskim Toplicama.

Slika 10 - Gravitacije hospitaliziranih zbog rehabilitacije stanovnika Istarske županije zbog bolesti cirkulacijskog sustava i vezanih Z dijagnoza u 2020. godini

Izvor: HZJZ

11.1.2. UMRLI ZBOG KARDIOVASKULARNIH BOLESTI

Bolesti cirkulacijskog sustava su vodeća skupina uzroka smrti u IŽ zbog kojih je u 2020. godini umrlo 1.169 osoba, 501 muškaraca i 668 žena. Unutar ove skupine najbrojnije su bile ishemične bolesti srca (51,8%), ostali oblici srčane bolesti (17,8%) te cerebrovaskularne bolesti (14,2%), ukupno i kod oba spola ova su tri dijagnostička entiteta vodeća.

Međutim, pojedinačne dijagnoze uzroka smrti ukazuju na razliku između muškaraca i žena: od akutnog infarkta miokarda umire više muškaraca (119 osoba, 23,8% umrlih muškaraca od bolesti cirkulacijskog sustava) nego žena (78 osoba, 11,7% umrlih žena od ove skupine bolesti), a od kronične ishemične bolesti srca umire veći broj žena (250, 37,4%) nego muškaraca (157, 31,3%).

Tablica 1 - Umrli zbog bolesti cirkulacijskog sustava prema dijagnostičkim skupinama u Istarskoj županiji 2020. godine

Dijagnostičke skupine	UKUPNO		MUŠKI		ŽENSKI	
	Broj	%	Broj	%	Broj	%
Ishemične bolesti srca (I20 - I25)	605	51,8	276	55,1	329	49,3
- Akutni infarkt miokarda (I21)	197	16,9	119	23,8	78	11,7
- Kronična ishemična bolest srca (I25)	407	34,8	157	31,3	250	37,4
Ostali oblici srčane bolesti (I30 - I52)	208	17,8	84	16,8	124	18,6
- Kardiomiopatija (I42)	88	7,5	40	8,0	48	7,2
- Insuficijencija srca (I50)	24	2,1	9	1,8	15	2,2
- Komplikacije i nedovoljno defin.opisi srčanih bolesti (I51)	30	2,6	16	3,2	14	2,1
Cerebrovaskularne bolesti (I60 - I69)	166	14,2	65	13,0	101	15,1
- Inzult, nespecific.kao krvarenje ili infarkt (I64)	77	6,6	26	5,2	51	7,6
Hipertenzivne bolesti (I10 - I15)	100	8,6	38	7,6	62	9,3
Bolesti arterija, arteriola i kapilara (I70 - I79)	82	7,0	35	7,0	47	7,0
Kronične reumatske srčane bolesti (I05 - I09)	1	0,1	1	0,2	-	-
Plućna bolest srca i bol. plućne cirkulacije (I26 - I28)	1	0,1	-	-	1	0,1
Bolesti vena, limf.žila i limf.čvorova (I80 - I89)	6	0,5	2	0,4	4	0,6
Akutna reumatska groznica (I00-I02)	-	-	-	-	-	-
Kardiovaskularne bolesti ukupno (I00 - I99)	1.169	100,0	501	100,0	668	100,0

Izvor: Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske

Od kardiovaskularnih bolesti u dobi do 79. godine prerano umire 353 osoba, veći broj muškaraca (224 ili 60,1%) nego žena (129). Vodeća dijagnoza smrti iz ove skupine bolesti u muškaraca do 79 godina je akutni infarkt miokarda (78 umrlih, 34,8%), slijede kronična ishemična bolest srca (51, 22,8%), cerebrovaskularne bolesti (33, 14,7%), a kod žena kronična ishemična bolest srca (41 umrlih, 31,8%), slijede cerebrovaskularne bolesti (19, 14,7%) i akutni infarkt miokarda (25, 19,4%).

Tablica 2 - Umrli zbog kardiovaskularnih bolesti prema dijagnostičkim skupinama, dobi i spolu 2020. godine u Istarskoj županiji

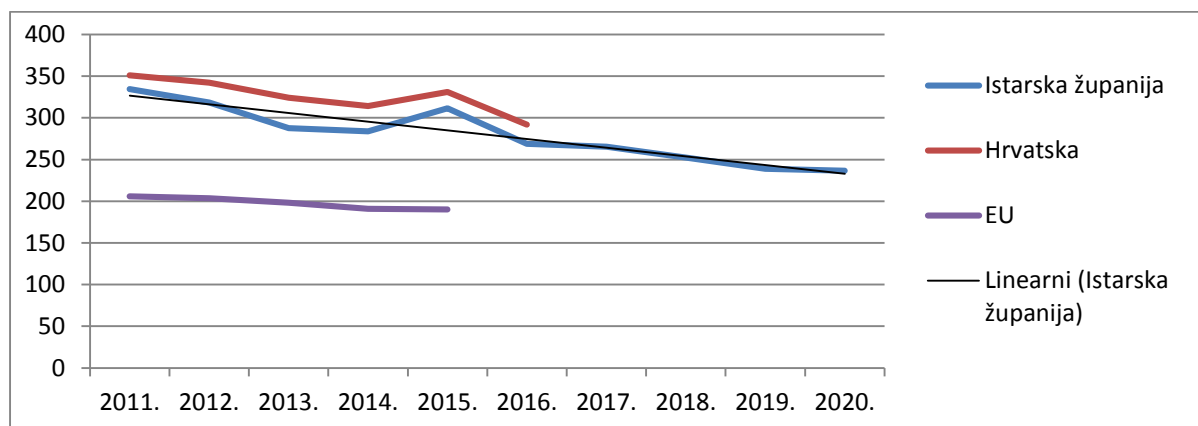
Šifra MKB	Spol	Ukupno	0-19	20-39	40-49	50-59	60-69	70-79	80+
Ishemične bolesti srca (I20 - I25)	M	276	-	2	6	13	41	67	147
	Ž	329	-	-	2	3	15	46	263
- Akutni infarkt miokarda (I21)	M	119	-	2	6	11	29	30	41
	Ž	78	-	-	2	1	7	15	53
- Kronična ishemična bolest srca (I25)	M	157	-	-	-	2	12	37	106
	Ž	250	-	-	-	2	8	31	209
Cerebrovaskularne bolesti (I60 - I69)	M	65	-	-	1	1	8	23	32
	Ž	101	-	-	-	3	4	12	82
- Inzult, nespecific.kao krvarenje ili infarkt (I64)	M	26	-	-	-	-	5	9	12
	Ž	51	-	-	-	1	2	6	42
Ostali oblici srčane bolesti (I30 - I52)	M	84	-	-	-	3	8	20	53
	Ž	124	-	-	-	1	7	11	105
- Kardiomiopatija (I42)	M	40	-	-	-	2	5	12	21
	Ž	48	-	-	-	1	-	5	42
- Insuficijencija srca (I50)	M	9	-	-	-	1	-	1	7
	Ž	15	-	-	-	-	3	1	11
- Komplikacije i nedovoljno definirani opisi srčanih bolesti (I51)	M	16	-	-	-	-	2	4	10
	Ž	14	-	-	-	-	1	1	12
Bolesti arterija, arteriola i kapilara (I70 - I79)	M	35	-	-	-	5	5	9	16
	Ž	47	-	-	-	-	5	6	36
Hipertenzivne bolesti (I10 - I15)	M	38	-	-	2	-	5	5	26
	Ž	62	-	-	-	1	4	7	50
Kronične reumatske srčane bolesti (I05 - I09)	M	1	-	-	-	-	-	-	1
	Ž	-	-	-	-	-	-	-	-
Plućna bolest srca i bolesti plućne cirkulacije (I26 - I28)	M	-	-	-	-	-	-	-	-
	Ž	1	-	-	-	-	-	-	1
Bolesti vena, limfnih žila i limfnih čvorova (I80-I89)	M	2	-	-	-	-	-	-	2
	Ž	4	-	-	-	-	1	1	2
Akutna reumatska groznica (I00-I02)	M	-	-	-	-	-	-	-	-
	Ž	-	-	-	-	-	-	-	-
UKUPNO (I00 - I99)	M	501	-	2	9	22	67	124	277
	Ž	668	-	-	2	8	36	83	539

Izvor: Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske

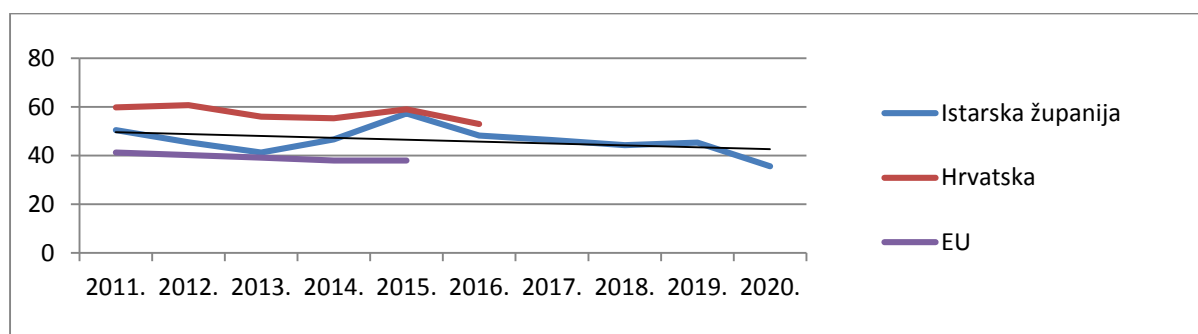
Dobno-standardizirane stope smrtnosti pružaju mogućnost usporedbe među područjima s različitim dobnim sastavom stanovništva koji bi mogao utjecati na naše zaključivanje o pojavnosti određenih bolesti pa tako i uzroka smrti. Stope za IŽ su računane za 2010.g. i 2012.-2020. prema procjeni broja stanovnika DZS-a, a za 2011.g. na Popis

2011.g. Stope za RH i EU preuzete su od *European Health Information Gateway, WHO Regional Office for Europe* (link <https://gateway.euro.who.int/en/hfa-explorer/>)

Dobno-standardizirane stope smrtnosti od bolesti cirkulacijskog sustava za ukupnu dob i za dob 0- 64 su nešto niže od hrvatskih, ali više od europskih stopa.

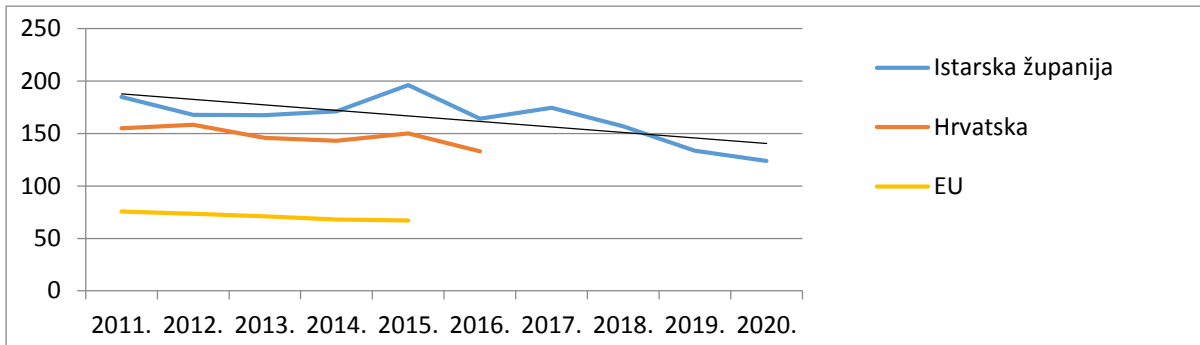

Slika 1 - Dobno-standardizirane stope smrtnosti od bolesti cirkulacijskog sustava, na 100.000 stanovnika (ukupna dob)

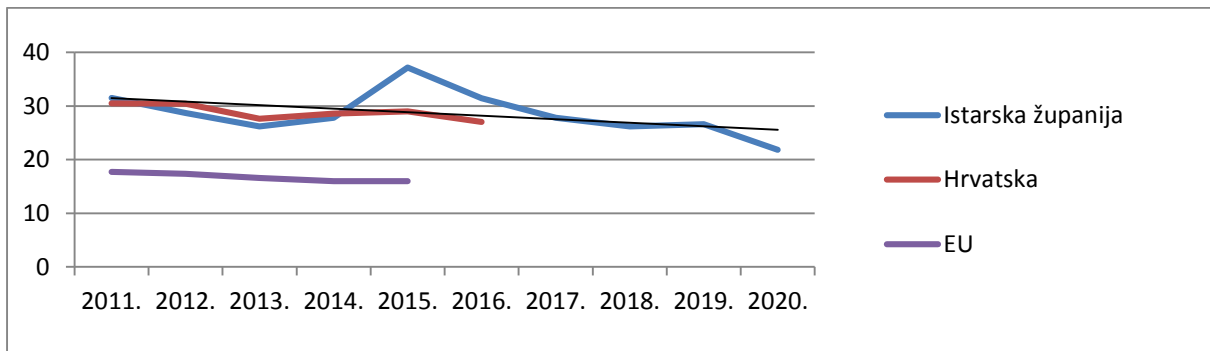

Slika 2 - Dobno-standardizirane stope smrtnosti od bolesti cirkulacijskog sustava, na 100.000 stanovnika (0-64 godine)

Dobno-standardizirane stope smrtnosti od ishemične bolesti srca za ukupnu dob su više od RH i EU, a za dob 0-64 godine su slične stopama u RH, a više od stopa u EU.

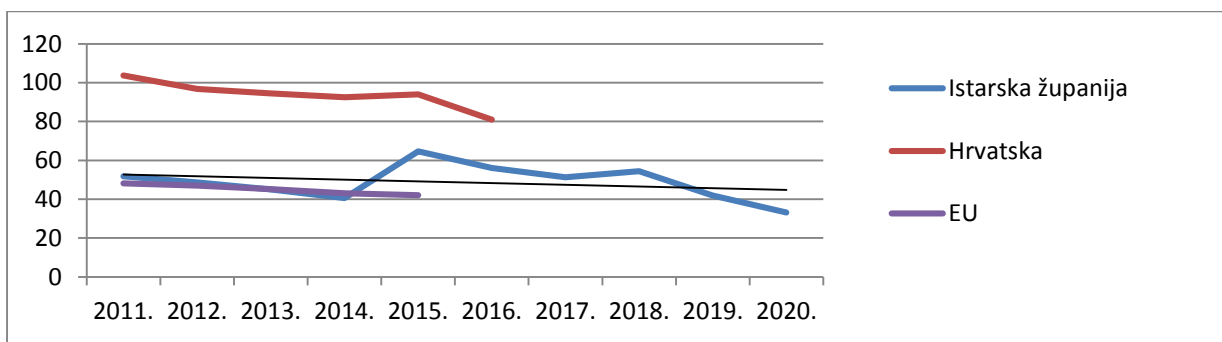

Slika 3 - Dobno-standardizirane stope smrtnosti od ishemične bolesti srca, na 100.000 stanovnika (ukupna dob)

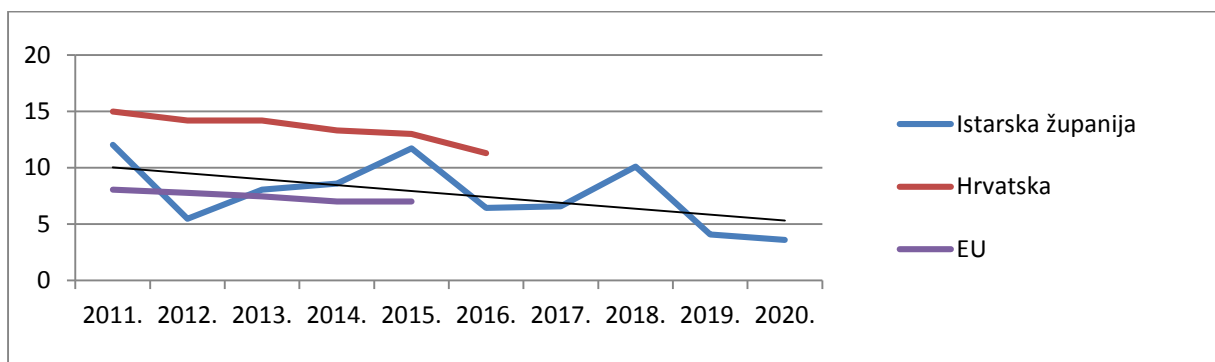

Slika 4 - Dobno-standardizirane stope smrtnosti od ishemične bolesti srca, na 100.000 stanovnika (0-64 godine)

Dobno-standardizirane stope smrtnosti od cerebrovaskularnih bolesti i za ukupnu dob i za 0-64 godine su niže od stopa RH, a blizu stopa EU.

Slika 5 - Dobno-standardizirane stope smrtnosti od cerebrovaskularnih bolesti, na 100.000 stanovnika (ukupna dob)

Slika 6 - Dobno-standardizirane stope smrtnosti od cerebrovaskularnih bolesti, na 100.000 stanovnika (0-64 godine)

11.2. DIABETES MELLITUS

11.2.1. DIABETES MELLITUS EVIDENTIRAN U RADU ZDRAVSTVENE DJELATNOSTI

U primarnoj zdravstvenoj zaštiti u IŽ registrirano je 20.860 oboljelih od šećerne bolesti, za 1,7 % manje nego 2019.g. (21.221), a većinu (52,5%) čine osobe muškog spola.

Tablica 1 - Šećerna bolest registrirana u primarnoj zdravstvenoj zaštiti (ugovorne ordinacije) u 2019. i 2020.godini u Istarskoj županiji

	UKUPNO	Muški spol	Ženski spol
2019.			
primarna zdravstvena zaštita	21.221	11.117	10.104
%	100,0	52,4	47,6
2020.			
primarna zdravstvena zaštita	20.860	10.960	9.900
%	100,0	52,5	47,5

Budući da se način prikupljanja i obrade podataka razlikuje od dosadašnjeg načina prikupljanja i obrade podataka iz PZZ-a, ovi podaci nisu u potpunosti usporedivi s onima objavljivanim ranijih godina.

U specijalističko-konzilijarnoj djelatnosti u IŽ registrirano je 5.020 osoba oboljelih od šećerne bolesti za 28,3% manje nego 2019.g. (lani 7.006), a 0,4% čine oboljeli u dobi od 7-19 godina. Broj registriranih u specijalističko-konzilijarnoj djelatnosti čini 24,1% registriranih u primarnoj zdravstvenoj zaštiti (ovaj podatak nije usporediv s prethodnim godinama zbog promjene načina prikupljanja podataka iz PZZ-a).

Tablica 2 - Šećerna bolest registrirana u specijalističko-konzilijarnoj djelatnosti (sve ordinacije) u 2020.godini u Istarskoj županiji

	UKUPNO	0-6 g.	7-19 g.	20-64 g.	65 i više g.
specijalističko-konzilijarna djel.	5.020	-	22	1.836	3.162
%	100,0	-	0,4	36,6	63,0

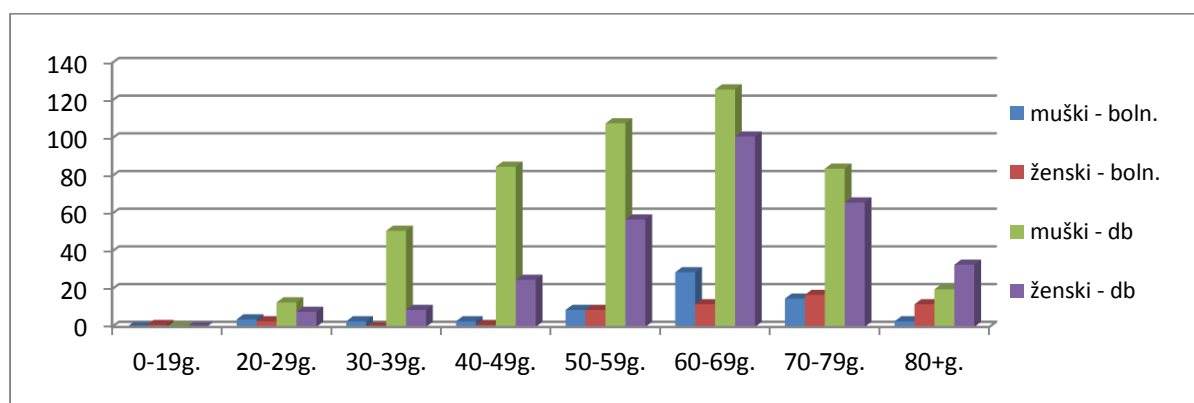
U 2020. godini u IŽ hospitalizirano je 121 osoba zbog šećerne bolesti, za 63% manje nego lani (2019.g. 327), 54,5% muškaraca, a 87,6% hospitaliziranih osoba je u dobi iznad 50 godina.

U dnevnim bolnicama bilo je 786 boravaka, za 44,5% manje nego lani (2019.g. 1.415) 62,0% boravaka bili su boravci kod muškaraca, 75,7% boravaka bilo je kod osoba u dobi iznad 50 godina.

Tablica 3 - Broj hospitalizacija i boravaka u dnevnoj bolnici zbog šećerne bolesti (E10-E14) po spolu i dobi u Istarskoj županiji* u 2020. godini

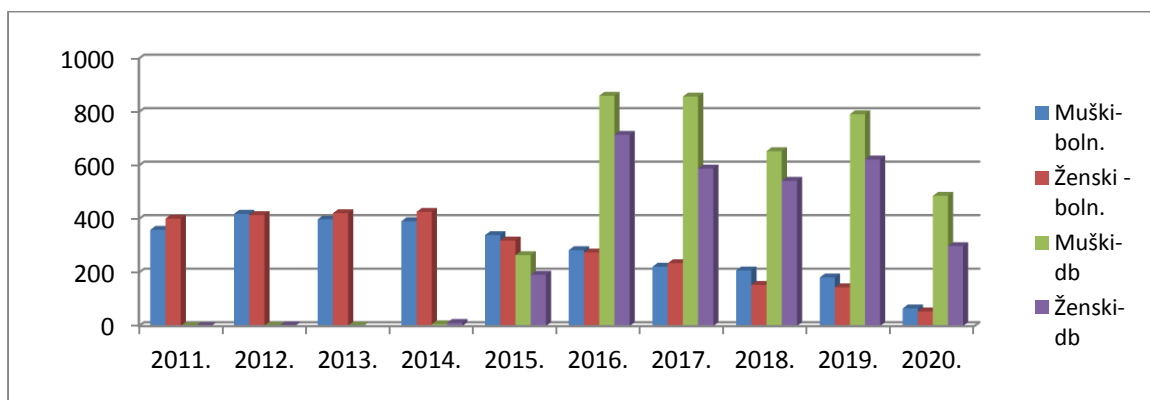
	Ukupno	0-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60-69	70-79	80+
Hospitalizacije									
Ukupno	121	1	7	3	4	18	41	32	15
%	100,0	0,8	5,8	2,5	3,3	14,9	33,9	26,4	12,4
Muški	66	0	4	3	3	9	29	15	3
Ženski	55	1	3	0	1	9	12	17	12
Dnevna bolnica									
Ukupno	786	0	21	60	110	165	227	150	53
%	100,0	0,0	2,7	7,6	14,0	21,0	28,9	19,1	6,7
Muški	487	0	13	51	85	108	126	84	20
Ženski	299	0	8	9	25	57	101	66	33

* Opća bolnica Pula i stacionari

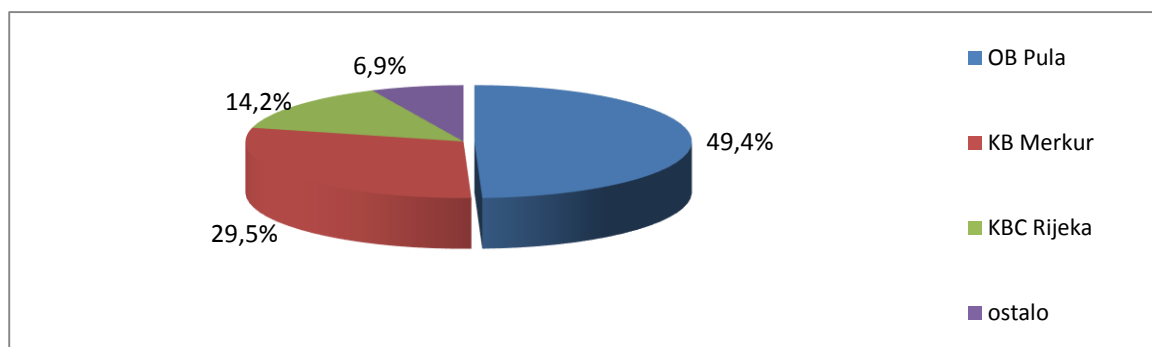
Slika 1 - Hospitalizacije i boravci u dnevnoj bolnici zbog šećerne bolesti u Istarskoj županiji u 2020. godini po dobi i spolu

Posljednjih godine pada broj hospitalizacija zbog ove bolesti kod oba spola, kao i broj boravaka u dnevnoj bolnici.

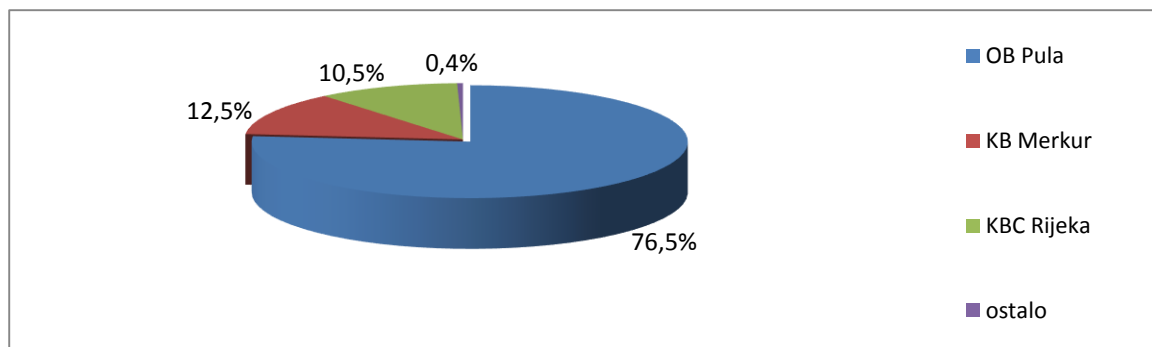
Slika 2 - Broj hospitalizacija zbog šećerne bolesti po spolu u Istarskoj županiji u razdoblju 2011.-2020. godine

Prema podacima HZJZ-a, stanovništvo IŽ zbog šećerne bolesti u 2020.g. najčešće je hospitalizirano u OB Pula (49,4%), KB Merkur (29,5%), KBC Rijeka (14,2%).

Slika 3 - Gravitacija pacijenata s prebivalištem u Istarskoj županiji hospitaliziranih zbog šećerne bolesti (E10-E14) po ustanovama u RH u 2020. godini

U dnevnim bolnicama stanovništvo IŽ zbog šećerne bolesti u 2020.g. najčešće je boravilo u OB Pula (76,5%), KB Merkur (12,5%) i KBC Rijeka (10,5%).

Slika 4 - Gravitacija pacijenata s prebivalištem u Istarskoj županiji koji su boravili u dnevnim bolnicama zbog šećerne bolesti (E10-E14) po ustanovama u RH u 2020. godini

U 2020. godini u zdravstvenim ustanovama u RH hospitalizirano je 261 osoba iz IŽ zbog šećerne bolesti, 55,9% muškaraca, a 78,2% hospitaliziranih osoba je u dobi iznad 50 godina.

U dnevnim bolnicama u RH bilo je 1.168 boravaka stanovnika IŽ, 63,4% boravaka bili su boravci kod muškaraca, 72,5% boravaka bilo je kod osoba u dobi iznad 50 godina.

Tablica 4 - Broj hospitalizacija i boravaka u dnevnoj bolnici zbog šećerne bolesti (E10-E14) po spolu i dobi kod pacijenata iz Istarske županije u RH u 2020. godini

	Ukupno	0-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60-69	70-79	80+
Hospitalizacije									
Ukupno	261	22	12	14	9	41	86	56	21
%	100,0	8,4	4,6	5,4	3,4	15,7	33,0	21,5	8,0
Muški	146	11	7	10	8	24	55	25	6
Ženski	115	11	5	4	1	17	31	31	15
Dnevne bolnice									
Ukupno	1.168	18	45	88	170	259	329	197	62
%	100,0	1,5	3,9	7,5	14,6	22,2	28,2	16,9	5,3
Muški	741	10	23	69	126	174	201	114	24
Ženski	427	8	22	19	44	85	128	83	38

11.2.2. UMRLI OD DIABETESA MELLITUSA

Zbog šećerne bolesti kao osnovnog uzroka smrti stanovništva IŽ u 2020. godini umrle su 144 osobe, 58 muškarca i 86 žena. U 2019. godini zbog šećerne bolesti umrlo je 132 osoba.

Tablica 5 - Umrli zbog šećerne bolesti po dobi i spolu 2020. godine u Istarskoj županiji

Spol	Ukupno	40-49 g.	50-59 g.	60-69 g.	70-79 g.	80+ g.
Ukupno	144	1	3	12	43	85
Muški	58	-	3	9	19	27
Ženski	86	1	-	3	24	58

Izvor: Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske

